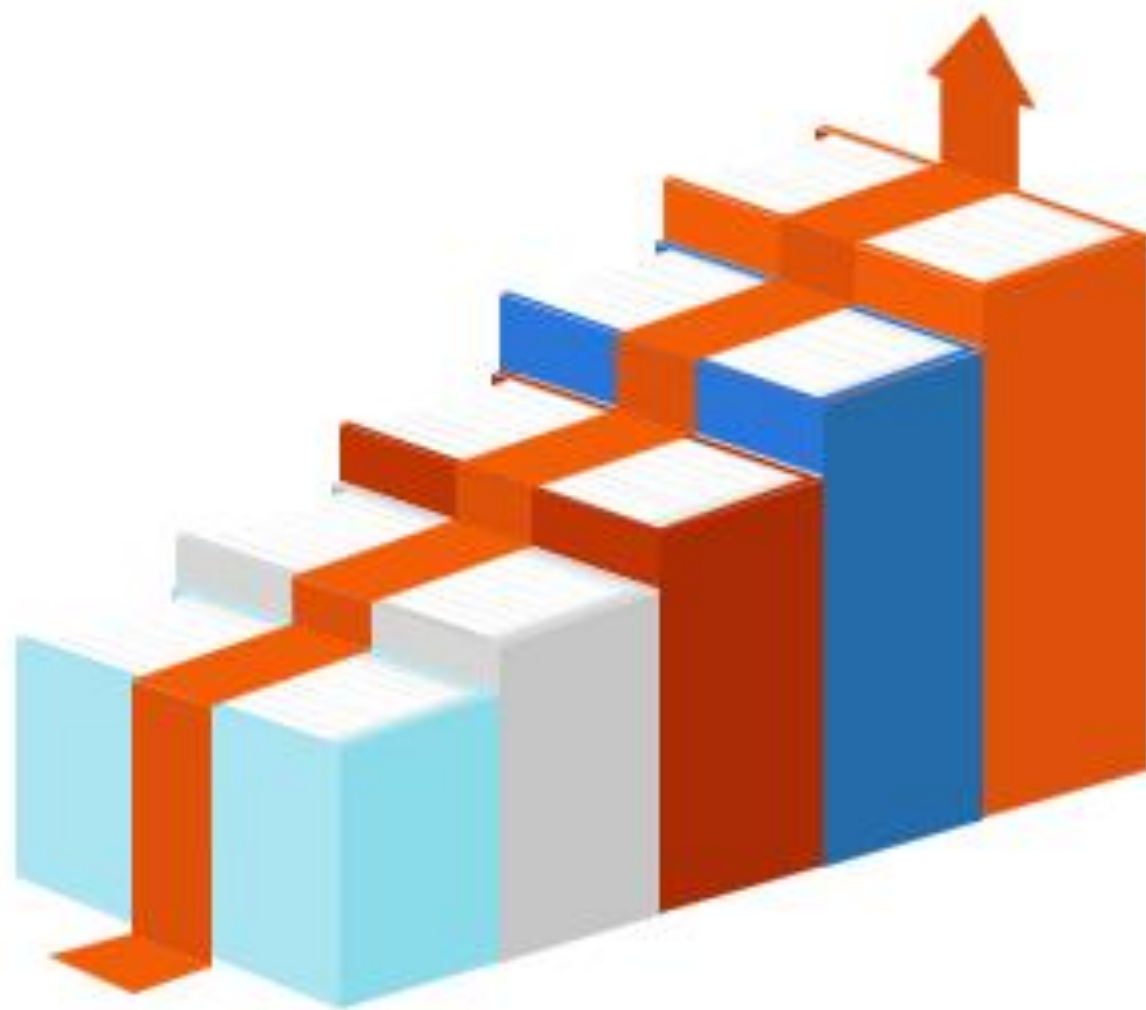

FORMATIV VA SUMMATIV BAHOLASH TIZIMI VA MOHIYATI, BAHOLASH MEZONLARI

Formativ (shakllantiruvchi) va summativ (xulosalovchi) maqsadlarda baholash o'quv jarayonini qanday takomillashtira oladi?

Sinfda qo'llanilishi mumkin bo'lgan baholash vositalarining asosiy turlari qaysilar?

Baholashda qayta aloqanining ahamiyat nimada?

O'qituvchilar o'quvchilarni ta'lim jarayoniga qanday qilib jalb qila oladi?

Reja:

01

Baholash turlari

03

Baholash vositalari

02

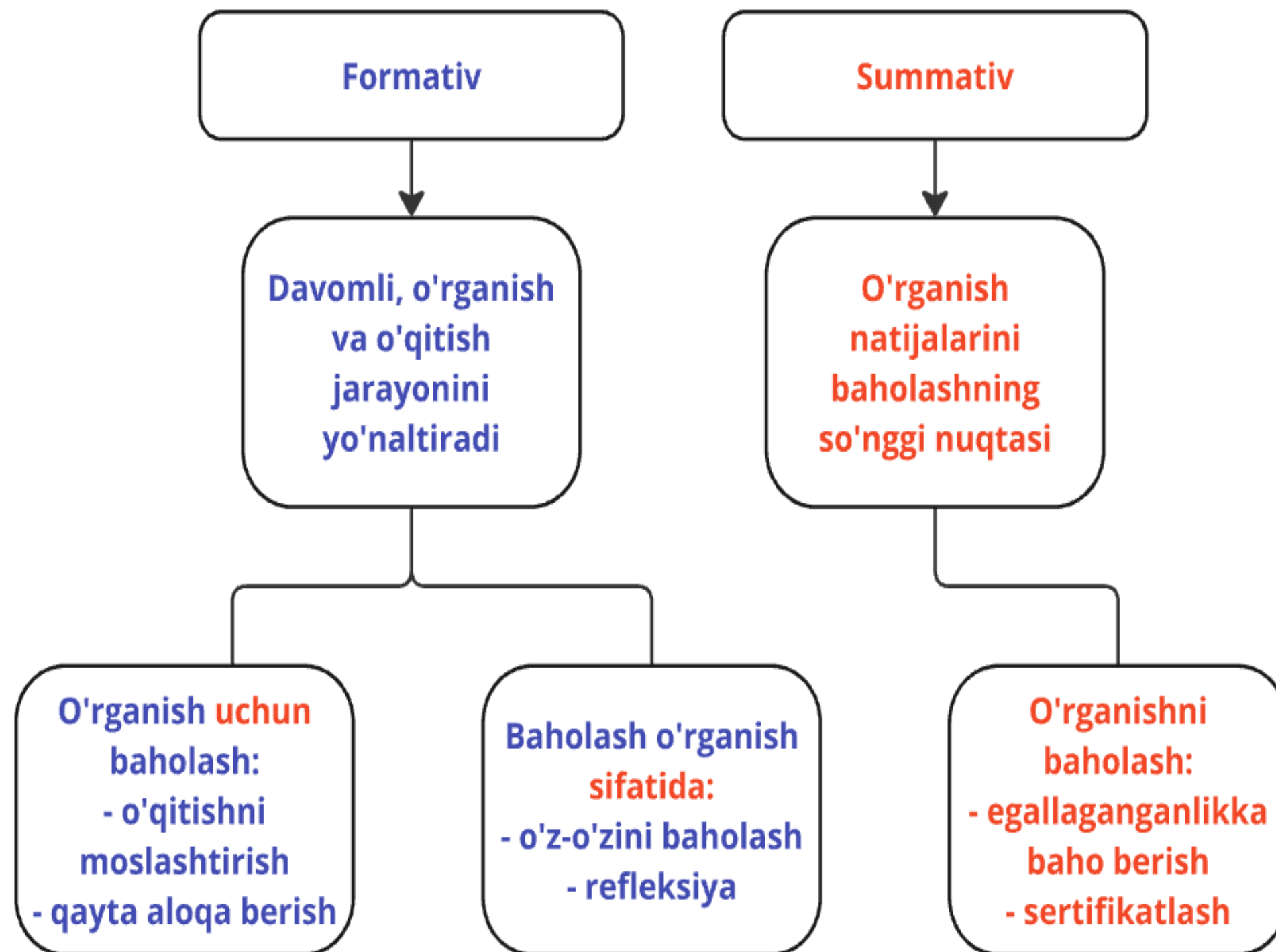
**O'rganishni yanada
rag'batlantirishda qayta
aloqadan foydalanish**

04

**O'quvchilarni ta'lim
jarayoniga yanada jalb
qilish**

Baholash turlari

Avvaldan bilgan va o'z tasdig'ini topgan tushunchalarim	Men uchun yangi bo'lgan narsalar
<div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div></div>

2. Baholash vositalari

**Baholash vositalari
o'quvchilarning qanchalik
bilim olayotganliklarini
o'lchash va ular qo'lga
kiritayotgan natijalar haqida
ma'lumot to'plash imkonini
beruvchi resurslar
hisoblanadi.**

Baholash vositasi	Formativ maqsad	Summativ maqsad
Bo‘lim yakunidagi testlar		Testda ko‘rsatilgan yakuniy natijalar o‘quvchilarga chorak so‘ngida beriladigan tabel yoki shunga o‘xshash boshqa hisobot hujjatlarida aks etadi.
O‘z-o‘zini baholash nazorat ro‘yxatlari	O‘quvchilar o‘qituvchi tomonidan tayyorlangan nazorat ro‘yxatlari bilan ishlar ekan, ular topshiriqni bajarishda belgilangan tartibga rioya qilgan yoki qilmaganliklarini qayta ko‘rib chiqishadi va kutilgan natijalarga erishgan yoki erishmaganliklarini ko‘rishadi. Ushbu baholash vositasi refleksiyani, o‘z-o‘zini baholashni va o‘z-o‘zini monitoring qilishni rag‘batlantiradi.	Huddi o‘sha nazorat ro‘yxatidan o‘qituvchilar baholash topshirig‘ini baholayotganda foydalanishi mumkin.
Voqea-hodisalar qaydlari	O‘qituvchilar ushbu qaydlardan o‘quvchilarning erishayotgan natijalarini kuzatib borish uchun va kelgusidagi havoزالash yoki tabaqalashtirish faoliyat turlariga aloqador qarorlar qabul qilishda foydalanishi mumkin.	O‘qituvchilar ushbu qaydlardan baholash davri yakunlarida hisobot hujjatlarida o‘z sharhlarini/izohlarini keltirishda asos sifatida foydalanishi mumkin.
Chiqish chiptalari		Bo‘lim, yunit so‘ngida o‘qituvchilar shu chiqish chiptalaridan foydalangan holda test savollarini tuzishi mumkin.
Standartlashtirilgan imtihonlar	O‘z ta‘rifiga ko‘ra bu vosita summativ baholash hisoblanadi chunki bu orqali o‘quvchilarning natijalari o‘lchanadi va ta‘lim dasturining samaradorligiga baho beriladi.	
Loyihalar		Yakuniy mahsulotga qo‘yilgan baho davriy baholashdagi yakuniy baho sifatida qo‘yilishi mumkin.
Dars kuzatuvlari	O‘qituvchilar ushbu kuzatuvlaridan dars rejalariga o‘zgartirish kiritishda, o‘quvchilarni guruhlariga ajratishda va ularga qo‘shimcha yordam berishda foydalanishi mumkin.	

O'rganishni yanada rag'batlantirishda qayta aloqadan foydalanish

Mashg'ulotning ushbu qismini hamda mazkur topshiriqni boshlash maqsadida Grant Viggins tomonidan taklif etilgan ta'rifni taqdim eting.

Ta'rifda ayrim so'zlar tushirib qoldirilgan.
O'qituvchilardan berilgan ta'rifda qaysi so'zlar tushirib qoldirilgan

*“Qayta aloqa bu _____ga erishish
sari _____da qanday
natijalarga erishayotganligimizni ko'rsatuvchi
_____.”*

Samarali qayta aloqa ... bo'ladi

1. Xulq-atvorga asoslanadi, shaxsga emas. –	Topshiriqni bajaruvchiga emas, topshiriqning o'ziga tegishli bo'ladi.
2. Muvozanatlashgan bo'ladi. –	Kuchli tomonlarga va tuzatish kiritilishi lozim bo'lgan tomonlarga yo'naltirilgan bo'ladi.
3. Aniq bo'ladi. –	Misollarni o'z ichiga oladi va muqobillarni taklif etadi.
4. Realistik bo'ladi. –	O'zgartirish mumkin bo'lgan narsalarga asoslanadi.
5. O'z vaqtida beriladi. –	To'g'ri va mos vaqtda taqdim etiladi.
6. Davomli bo'ladi. –	Ko'p hollarda butun jarayon davomida berib boriladi.
7. Hurmat bilan taqdim etiladi. –	Qayta aloqa o'quvchilarga qanday ta'sir ko'rsatishini inobatga oladi.
8. Maqsadga yo'naltirilgan bo'ladi. –	O'quv faoliyati natijalari va topshiriqning maqsadiga qaratilgan bo'ladi.
9. Seziladigan bo'ladi. –	Aniq maqsadga yo'naltirilgan bo'ladi.
10. Amalga oshiriladigan bo'ladi. –	Natijani yaxshilashga qaratilgan harakatlarga misollar beriladi.
11. Do'stona va tushunarli bo'ladi. –	Tushunish oson bo'ladi va haddan ziyod murakkab bo'lmaydi.
12. Izchil bo'ladi. –	Stabil va aniq tarzda taqdim etib boriladi.

O'QUVCHILARNI TA'LIM JARAYONIGA YANADA JALB QILISH

Qayta aloqaning asosiy roli uning o'quvchilarga o'z o'qib-o'rganishlari haqida ma'lumot berish va o'z bilimlarini yanada takomillashishtirish uchun imkoniyatni taqdim etishida aks etadi.

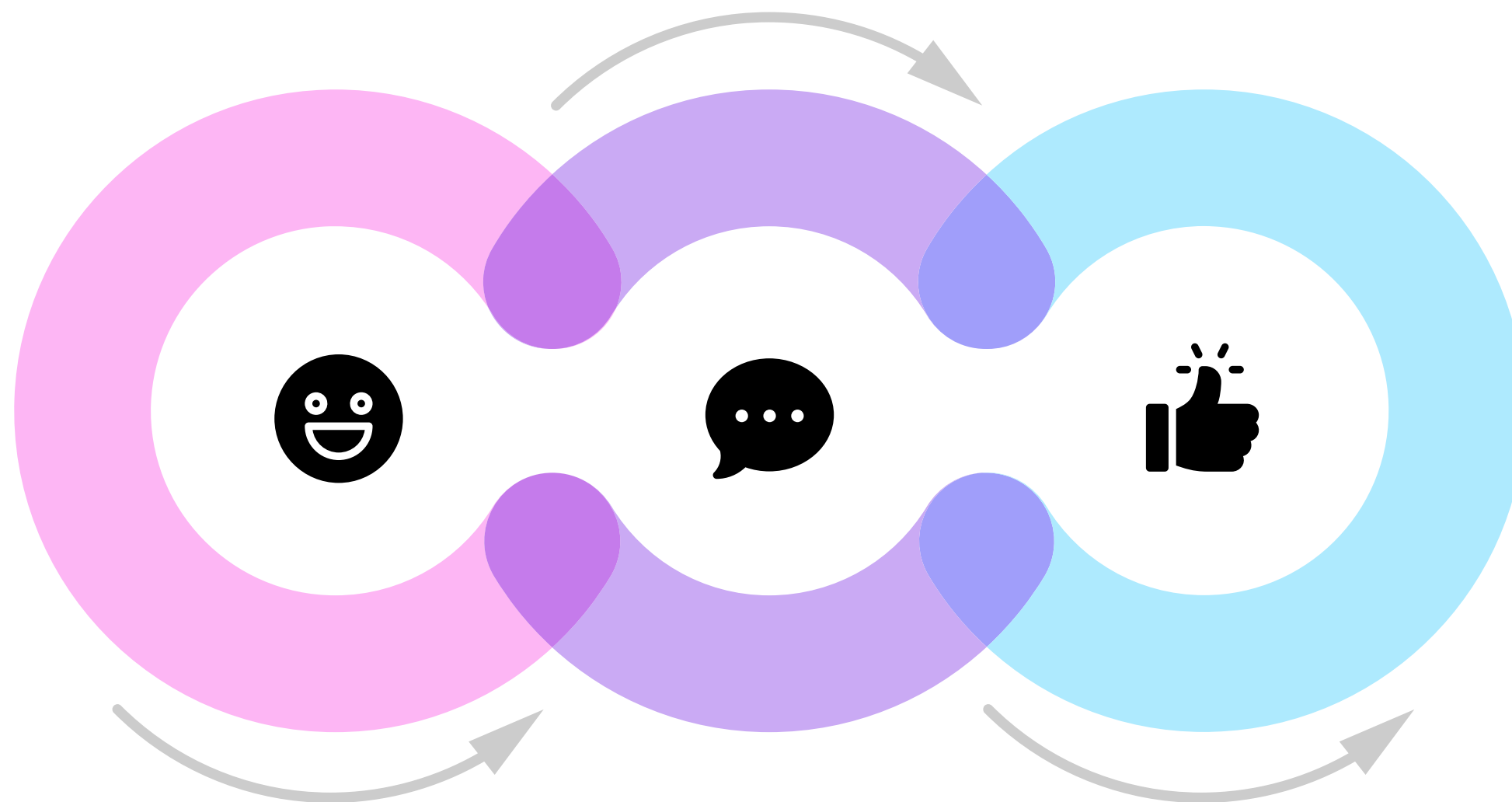
Baholashda qayta aloqa o'quv jarayonining ajralmas qismi bo'lib, o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida samarali muloqot vositasi hisoblanadi. To'g'ri va o'z vaqtida berilgan qayta aloqa ta'limning sifatini oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Baholashning tamoyillarini o'z faoliyatlarida amaliyotga tatbiq etish

Har kuni sinfda foydalanish uchun mo'ljallangan samarali qayta aloqa berish yo'llari ro'yxatini tuzing. O'qituvchilar ushbu ro'yxatni o'z o'quvchilari bilan o'rtoqlashishi lozim.

2.3 va 2.4 modullarni o'zlashtirish davomida yaratgan dars rejasiga "Baholash" ustunini qo'shish. Mazkur ustunchada o'qituvchilar rejasi qilinayotgan darsga xos va mos bo'lgan kamida ikkita formativ baholash mashqlarini kiritish

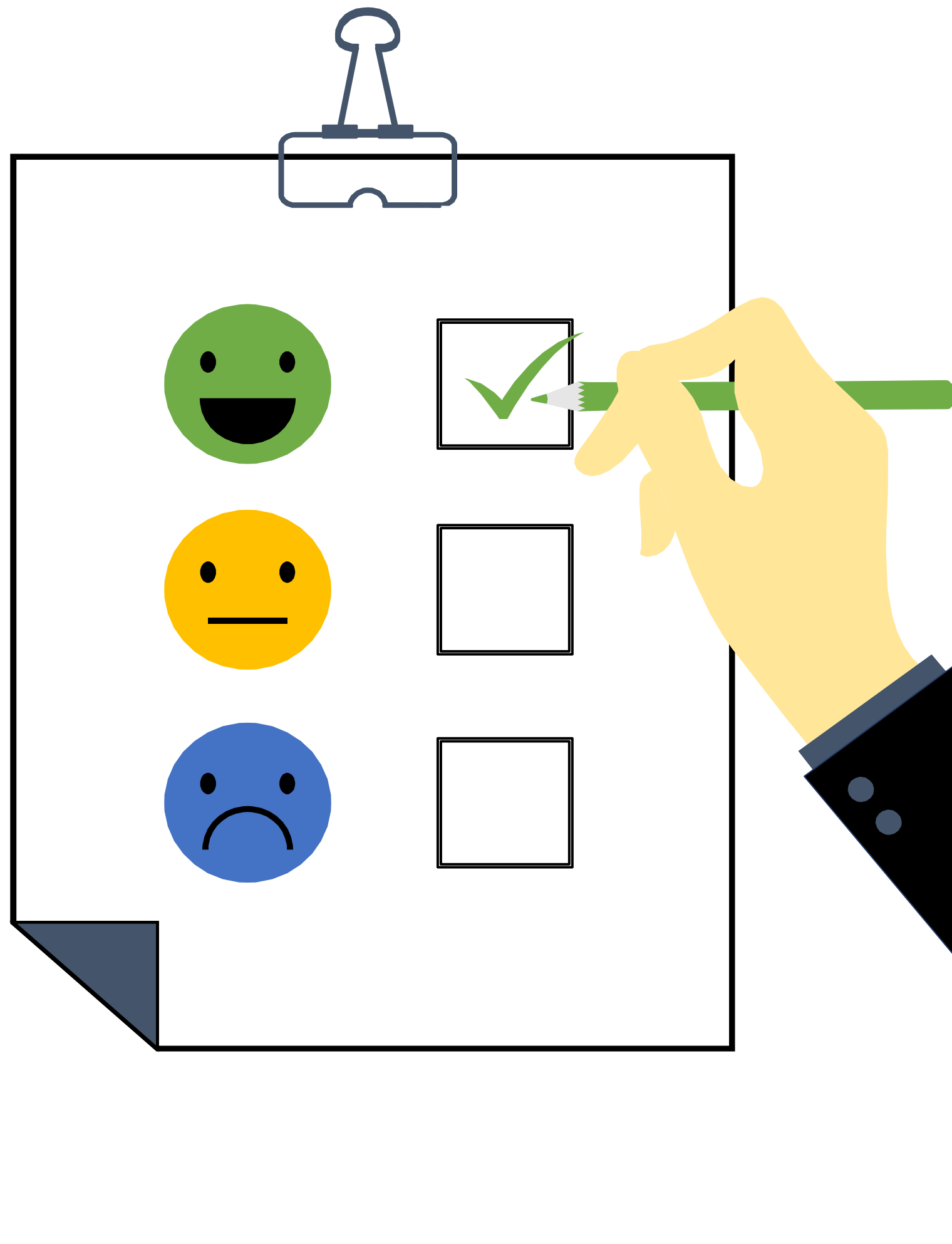
O'z maktabingizda hamkasbingiz bilan hamkorlikda ishlagan holda formativ va summativ baholash topshiriqlarini yarating. Ikkalangiz yaratgan ushbu formativ va summativ baholash topshiriqlari (va tegishli materiallar)dan darsda foydalaning

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

ABDULLA AVLONIY NOMIDAGI
PEDAGOGIK MAHORAT
MILLIY INSTITUTI

E'TIBORINGIZ

UCHUN

RAHMAT!